Αθεΐα και αθεΐα (Γέρων Μωυσής Αγιορείτης)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 20 Φεβρουαρίου, 2018

Περιττό νά τονίσουμε ὅτι ἡ ἄρνηση τῆς ὕπαρξης τοῦ Θεοῦ εἶναι δικαίωμα τοῦ καθενός. Ὁ Θεός μᾶς ἔδωσε ἀπεριόριστη **ἐλευθερία, ὥστε ἄν θέλουμε καί νά τόν ἀρνηθοῦμε**.

Δέν θά ἐπιχειρήσω διόλου νά ἀποδείξω τήν ὕπαρξη τοῦ Θεοῦ. Πιστεύω ὅτι **δέν ἀποδεικνύεται λογικά ἡ ὕπαρξή του, ἀλλά μόνο βιώνεται στά βάθη τῆς καρδιᾶς**. Εἶναι ἐλεύθερος λοιπόν κάποιος νά πρεσβεύει ὅ,τι θέλει. Δέν χρειάζεται ὅμως καθόλου ἕνας ἄθεος νά εἰρωνεύεται ἕναν πιστό καί φυσικά τό ἀντίθετο.

Ἐπιτρέψτε νά πῶ πώς **ὁ ἄθεος προσπαθεῖ ἐναγώνια νά πείσει τόν ἑαυτό του ὅτι δέν ὑπάρχει Θεός, δέν ἀφήνει γι' αὐτόν χῶρο στήν καρδιά του καί ζεῖ στήν ἀπόλαυση τῆς ὕλης**. Ποὺ ἀδυνατεῖ νά χαροποιήσει τό πνεῦμα. Ὁ Νίτσε φτάνει εὔστοχα νά πεῖ: «*Ἀπαίσιε ἄνθρωπε, δέν ἀνέχεσαι ἐκεῖνον πού εἶδε τά βάθη σου καί γι' αὐτό τόν ἐκδικεῖσαι*». **Ἡ πολλή λογική ὁδηγεῖ στήν ἀθεΐα, ὄχι ὅτι ἡ πίστη εἶναι παράλογη, ἀλλά ὁ ψυχρός ὀρθολογισμός κοιτᾶ μόνο στή γῆ**. **Ὁ ὑλισμός ἐπίσης δέν ἀφήνει χῶρο γιά τό Θεό**. Ὁ φυσιοκρατικός πανθεϊσμός, κατά τόν Σοπενχάουερ, ὁδηγεῖ σέ μιὰ εὐγενῆ ἀθεΐα.

Διάφορες νεότερες φιλοσοφικές θεωρίες ἔχουν ἀρκετά ἀθεϊστικά στοιχεῖα, ὅπως ὁ θετικισμός, ὁ διαλεκτικός ἤ ἱστορικός ὑλισμός, ὁ πανσεξουαλισμός, κάποιες ἀποχρώσεις καί αὐτοῦ τοῦ ὑπαρξισμοῦ καί ἀρκετές ἄλλες. Ἡ θρησκευτικότητα θεωρεῖται ἀποκύημα τῆς φαντασίας. Ὁ Νίτσε στόν "Ὑπεράνθρωπό" του διακηρύσσει ὅτι κανείς ἄλλος Θεός δέν ὑπάρχει πλήν τοῦ ἑαυτοῦ τοῦ ἀνθρώπου καί στόν "Ζαρατούστρα" λέει ὅτι ὁ Θεός πέθανε. Κατά τόν Μάρξ ὁ Θεός δέν εἶναι μιὰ ὀντολογική πραγματικότητα ἀλλά ἡ ἀντικειμενικά προβαλλόμενη φύση. Ὁ Σάρτρ καί ὁ Καμὺ τελικά θεοποιοῦν τόν ἄνθρωπο.

Εἶναι νομίζουμε ἀρκετά ἐνδιαφέρουσα ἡ γνώμη τοῦ K. Joel. "*Δεν ὑπῆρξαν γνήσιοι φιλόσοφοι τῆς ἀθεΐας, ὅπως δέν ὑπῆρξαν γνήσιοι ὑλιστές καί ἀρνητές τῆς ψυχῆς. Ὅσοι κατά καιρούς θεωρήθηκαν ὡς ἄθεοι δέν ὑπῆρξαν στήν πραγματικότητα τέτοιοι. Αὐτοί δέν ὑπῆρξαν ἀρνητές τοῦ θείου, ἀλλά ἀρνητές ἑνός ἰσχύοντος Θεοῦ ἤ ἑνός ὁρισμένου τρόπου γνώσεως τοῦ Θεοῦ. Οἱ λίγοι ὅμως φιλόσοφοι, οἱ ὁποῖοι πράγματι κατά τούς νεότερους χρόνους, χαρακτηρίστηκαν ὡς ἄθεοι, ὑπῆρξαν οὐσιαστικά ἀντιθεϊστές*". Ὁ Γιάσπερς, πού μελέτησε καλά τόν Νίτσε, λέει πώς ὁ ἀντιθεϊσμός του περιέχει θρησκευτική νοσταλγία. **Ὁ ἀντιθεϊσμός καί ὁ ὑλισμός φέρνουν τό μηδενισμό, πού δέν χαρίζει γαλήνη στήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου, μά**

μελαγχολία καί μοναξιά.

Στή Γραφή, ἡ **ἀθεΐα χαρακτηρίζεται ἀφροσύνη**. Ἡ θρησκευτική ὁρμή τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τόσο πλούσια καί μεγάλη, ὥστε καί **οἱ ἄθεοι δημιουργοῦν θρησκευτικά ὑποκατάστατα, ἀνεβάζοντας στόν ἄδειο θρόνο τοῦ Θεοῦ, κατά τόν καθηγητή Νικόλαο Λούβαρι, διάφορα εἴδωλα** : Τό χρυσό μοσχάρι, τή φύση, τή μαγεία, τό κράτος, τήν ἐπιστήμη, τήν τεχνική, τή μοίρα, τόν ἐλεύθερο ἔρωτα. Σύγχρονοι νεοέλληνες καθηγητές, διανοούμενοι, δημοσιογράφοι προσκυνοῦν τήν ἄρνηση τοῦ Θεοῦ καί διακωμωδοῦν ὅσους προσκυνοῦν τόν ἀληθινό Θεό. Ὑπάρχει μιὰ ψυχολογική ἑρμηνεία στό γεγονός. **Προσποιούμενοι κάποιοι τούς ἄθεους θέλουν νά δικαιολογήσουν τήν ἀδιάφανη διαγωγή τους καί τήν ἄτακτη ζωή τους**. Ἔτσι τούς ἱκανοποιοῦν καί εὐχαριστοῦν καί διάφορα πραγματικά ἤ μή ἐκκλησιαστικά σκάνδαλα.

Ἡ ἀθεΐα ἔχει σχέση καί μέ τήν ἡμιμάθεια, τήν ὑπερηφάνεια καί τήν ὅπως εἴπαμε ἄστατη ζωή. Ἔτσι μποροῦμε ἄνετα νά ποῦμε πώς **ἡ ἀθεΐα δέν ὀφείλεται σέ ἀντικειμενικά ἀλλά σέ ὑποκειμενικά αἴτια**. Ἀπό καιρό ὁ προοδευτισμός ἔχει ταυτιστεῖ μέ ἕνα σφοδρό ἀντιθεϊσμό, ἀντιεκκλησιασμό, ἀντιμοναχισμό καί ἀντιχριστιανισμό. Ἐπικρατοῦν ἔτσι οἱ ψυχίατροι, οἱ ψυχολόγοι, οἱ ψυχαναλυτές, ἀκόμη καί οἱ μάγοι, οἱ μάντεις, οἱ πνευματιστές, οἱ ὡροσκόποι καί μελλοντολόγοι...

Θά κλείσω μέ τούς λόγους τοῦ ἔξοχου **Ἀλέξανδρου Παπαδιαμάντη**: «*Ἄγγλος ἤ Γερμανός ἤ Γάλλος δύναται νά εἶναι κοσμοπολίτης ἤ ἀναρχικός ἤ ἄθεος ἤ ὁτιδήποτε. Ἔκαμε τό πατριωτικόν χρέος του, ἔκτισε μεγάλην πατρίδα. Τώρα εἶναι ἐλεύθερος νά ἐπαγγέλλεται, χάριν πολυτελείας, τήν ἀπιστίαν καί τήν ἀπαισιοδοξίαν. Ἀλλά Γραικύλος τῆς σήμερον ὅστις θέλει νά κάμει δημοσίᾳ τόν ἄθεον ἤ τόν κοσμοπολίτην, ὁμοιάζει μέ νάνον ἀνορθούμενον ἐπ' ἄκρων ὀνύχων καί τανυόμενον νά φθάσει εἰς ὕψος καί φανεῖ καί αὐτός γίγας. Τό ἑλληνικόν ἔθνος, τό δοῦλον, ἀλλ' οὐδέν ἧττον καί τό ἐλεύθερον, ἔχει καί θά ἔχει διά παντός ἀνάγκην τῆς θρησκείας του*».

(Πηγή: gerontas.org*)*